

Література:

1. Страхування життя. *Офіційний сайт страхової компанії «ІНГО Україна»*. URL: <http://ingo.kiev.ua/ua/strakhovaniezhizni.html>.
2. Базилевич В.Д. Страхування: навч. посібник. Київ: Знання, 2008. 1019 с.
3. Радецька О.О. Ринок страхування життя в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. №6. С.222-224

УДК 330.341

ЗНАЧЕННЯ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Галицький О.М.,

*д.е.н., доцент, завідувач кафедри економічної теорії
і економіки підприємства
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Байтаз К.А.,

*здобувач освітнього ступеня «Магістр»
спеціальності 051 «Економіка»
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Анотація. Галузь рослинництва в аграрному секторі України традиційно відіграє важливу роль в економіці держави. Вона забезпечує населення продуктами харчування, тваринництво – кормами, харчову, переробну і легку промисловість – сировиною, зовнішню торгівлю – експортними товарами. На даний час, сільськогосподарські товаровиробники в Україні стикаються з значними труднощами, а тому система заходів щодо їх вирішення та врегулювання боку державного управління є доцільною та необхідною умовою подальшого успішного розвитку даної галузі.

Ключові слова: ефективність, галузь рослинництва, виробництво, сталий розвиток, сільське господарство, земля.

Постановка проблеми. В сучасних умовах, одним із пріоритетних напрямів розвитку національної економіки є розвиток аграрного сектору, зокрема галузі рослинництва. Україна, маючи значний земельний фонд, що становить 60,3 млн. га, має всі можливості для забезпечення якісною сільськогосподарською продукцією не тільки вітчизняний ринок, а й стати одним із лідерів з експорту на світовому ринку. В той же час, слід відмітити, що потенціал сільськогосподарського виробництва в Україні використовується не в повній мірі. Основними причинами є висока капіталомісткість виробництва сільськогосподарської продукції, ризикованість ведення даного виду бізнесу, нестача кваліфікованих кадрів, невизначеність в питаннях власності на землю та інші. Дані питання вимагають державної підтримки вітчизняних сільськогосподарських виробників.

Виклад основного матеріалу. Виробництво сільськогосподарської продукції в кожному історичному моменті розвитку суспільства, було і залишається першочерговою потребою і в цьому розумінні основою будь-якого матеріального виробництва. Це проявляється в задоволенні постійно зростаючих потреб суспільства в продуктах харчування, а промисловість - у сировині для виробництва продовольчих і промислових товарів.

Рослинництво – провідна галузь сільського господарства. У світових масштабах культивуються близько 1,5 тис. видів рослин. Основою рослинництва є вирощування зернових та технічних культур. Основні зернові культури світу – пшениця, кукурудза та рис, під якими зайнято 720 млн. гектарів земель. Технічні культури використовують як сировину для різних галузей промисловості. [2]

В аграрному виробництві України рослинництво є однією з головних галузей, на яку припадає близько 92 % сільськогосподарських земель країни, значна частка з яких відведено під кормові культури. У рослинництві 40–50 % становить побічна продукція — солома зернових, стебла кукурудзи, жом, патока та інші, а тому раціональне поєднання рослинництва і тваринництва на основі кормовиробництва є необхідною умовою успішного функціонування всього аграрного комплексу країни.

Важливою особливістю рослинництва є сезонність цієї галузі. Ґрунтово-кліматичні умови України є досить різноманітними по зонах, через неоднакові ґрунтові покриви, кількість опадів і тепла, тривалість вегетаційного періоду, умови перезимівлі, що свідчить про необхідність враховувати екологічні та біологічні особливості сільськогосподарських культур при їх розміщенні в системі землекористування. Розрахунки показують, що для забезпечення сталого рівня врожайності зернових на рівні 60–80 ц/га на всій площі в Україні повинно випадати не менше ніж 600–700 мм опадів. На даний час, даний показник в середньому становить дві третини від необхідної кількості, в порівнянні з Європою — в двічі менший. Як наслідок, площа ріллі в Україні, що дозволяє вирощувати сталі врожаї, не перевищує 20 % від загальної, тоді як у Європі — 70–80 %. Дана різниця пояснюється також тим фактом, що в європейських країнах сільськогосподарське виробництво здійснюється на найбільш придатних землях.

За даними Держкомзему України, станом на 1 січня 2020 року площа земель сільськогосподарського призначення становила 41,4 млн. га або 68,7% до загальної території держави, у тому числі ріллі — 32,7 млн. га (54,2 %). Тобто рівень розораності угідь в Україні становить близько 54 %, в той час як території США – 17 %, а розораність території європейських країн коливається від 25,8 % до 35,7 %.[1]

Дана структура визиває значне занепокоєння, так як наслідком високого ступеня розораності ґрунтів в країні є їх деградація. Також негативно впливає на якість українських чорноземів відсутність ринку землі. Значна кількість сільськогосподарських виробників, орендуючи землю, прагнуть максимізувати прибуток, не інвестуючи в якість землі.

Загалом, ефективність виробничої діяльності підприємств залежить від значної кількості різних чинників, які можна поділити на внутрішні: земля та її якість, трудові ресурси, засоби виробництва, матеріалозабезпеченість, спланованість та налагодженість системи економічної безпеки господарства, та зовнішні: селекційногенетичний та агробіокліматичний потенціал, законодавча база, державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників, умови реалізації продукції, матеріально-технічне забезпечення, діяльність конкурентів. Також слід відмітити значну залежність аграрних підприємств від впливу податкових, кредитних, цінових та фінансових факторів макросередовища.

Висновки. Успішна діяльність вітчизняного сектору АПК загалом, та галузі рослинництва зокрема, потребує підвищеної уваги з боку державного управління. Реалізацію політики державного регулювання слід здійснювати в таких основних формах:

- підвищення стабільності, інвестиційної привабливості та розвитку галузі.
- надання прямої фінансової допомоги підприємцям, які займаються виробництвом продукції рослинництва;
- впровадження дотаційної політики насінництва, що дасть можливість знизити ціни на насіннєвий матеріал для сільськогосподарських виробників;
- надання податкових пільг;
- стимулювання переробки продукції рослинництва;
- використання пільгового фінансово-кредитного механізму.

Література:

1. Земельний довідник України 2020. URL: <https://agropolit.com/spetsproekty/705-zemelny-dovidnik-ukrayini/>
2. ФАОСТАТ. URL: <http://www.fao.org/faostat>